




TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27544

Aşağıda belirtilen sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

  
**Beritan GÜNEŞ ALTIN**

**Mardin Milletvekili**

5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 68. maddesinde mahpusların mektup, faks ve telgraflarını alma ve gönderme haklarıyla beraber mahpusların gönderdikleri ve kendilerine gelen mektupların, mektup okuma komisyonu bulunan kurumlarda bu komisyon, olmayanlarda kurumun en üst amirince denetleneceği düzenlenmiştir. Mezkûr maddenin 3. fıkrası başta olmak üzere bütünü'nün mahpusların haberleşme hürriyetini kısıtlayıcı ifadelerle dolu olmasının yanı sıra keyfi pratiklere de kapı aralamaktadır. Uygulamada, mektup okuma komisyonları tarafından mahpusların gönderdikleri ve kendilerine gelen mektupların hiçbir makul ve makbul gerekçe olmaksızın keyfi biçimde sansürlenmelerine veyahut da iade edilmesine çok kez karşılaşılmaktadır. Bunun son örnekleri ise Kocaeli 1 Nolu F Tipi Kapalı Hapishanesinde gerçekleşmektedir. Hapishanenin mektup okuma komisyonu son zamanlarda bir mahpusun göndermek istediği bir mektubunda geçen "(...) işte bu sorunlarımızın en önemli ve başat olanı cumhuriyetin kurulması ile ortaya çıkan Kürt sorunudur (...)" cümlesi ile "(...) bin yıla varan Kürt Türk ittifakı ve gönüllü birlikteliği cumhuriyetin kurulmasıyla birlikte büyük bir yara almış (...)" cümlesi "sakıncalı" bulunmuştur. Mahpusun bu iki cümleyi değiştirip diğer tüm cümleler aynı kalacak şekilde mektubu tekrar göndermek istemesinin ardından ise, mektubun bir önceki halinde de var olan ancak "sakıncalı" bulunmayan, "(...) milyonların irademdir dediği Sayın Öcalan (...)" ifadesi "sakıncalı" bulunmuş ve mektup mahpusa yeniden iade edilmiştir. Yine aynı mahpusun bir gazeteciye yazdığı mektubu da hiçbir somut ve makul durum olmaksızın "örgütsel haberleşme" kategorisine alınarak "sakıncalı" bulunmuş ve mahpusa iade edilmiştir. Mektup iade kararının altına imza atan idarecilerin ise ne mektupları ne de ilgili disiplin karar metinlerini okumadan direkt imzaladıkları ise bu sorunun bir diğer temel boyutudur. Her üç örnekte de açıkça görüleceği üzere mevcut yasal düzenlemedeki muğlaklıklar, hapishane

personelleri ve idarecileri tarafından keyfi şekilde yorumlanarak, mahpusların haberleşme hürriyetini alenen engellemektedir.

**Bu bağlamda;**

1. Kocaeli 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde mahpusların mektuplarının hangi kriterlere göre "sakıncalı" bulunduğu nasıl belirlenmektedir?
2. Söz konusu hapisanede bir mahpusun mektubundaki "Kürt sorunu", "Türk-Kürt ittifakı" ve "Sayın Öcalan" ifadelerinin sansürlenmesinin yasal dayanağı nedir?
3. Mahpusların mektuplarının içerik denetimi konusunda uygulanan politikaların kurumdan kuruma farklılık göstermesi hakkında Bakanlığınızca bir standardizasyon çalışması yapılmakta mıdır?
4. Mektup okuma komisyonlarının keyfi kararlarına karşı mahpusların başvurabileceği etkin ve hızlı işleyen bir itiraz mekanizması bulunmakta mıdır?
5. Söz konusu cezaevinde "örgütsel haberleşme" iddiasıyla gazetecilere gönderilen mektupların engellenmesi hangi somut delillere dayanmaktadır?
6. Ne mektupları ne de iade kararlarını okumadan imza atan idareciler hakkında başlatılmış herhangi bir soruşturma söz konusu mudur?